

**Протокол от консултации и обществено обсъждане по проект на програма
„Транспортна свързаност“ 2021-2027 и Доклад за Екологична оценка с приложенията
към него**

29.03.2021, сградата на МТИТС, в електронна среда

Г-жа Галина Василева, Ръководител на Управляващия орган на ОПТТИ 2014-2020 откри срещата и приветства участниците в общественото обсъждане по проекта на програма „Транспортна свързаност“ 2021-2027 и доклада за екологична оценка на програмата. Благодарни са за изпратените коментари и получените предложения. По проекта на програмата са получени две становища от Държавна агенция безопасност на движението по пътищата и Камарата на автомобилните превозвачи в България. На основание чл. 20 от Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми по доклада за екологична оценка на програмата бяха получени над петнайсет становища. В последният момент пристигнаха становища от неправителствените организации Екологично сдружение „За земята“ и Сдружение за дива природа „Балкани“. Все още се очаква становището на компетентния орган – Министерство на околната среда и водите по доклада за ЕО.

Г-жа Василева обърна внимание на няколко основни момента: В края на март миналата година, след извършен мултикритериален анализ на проектите от стратегическо значение членовете на работната група приеха първия вариант на програма „Транспортна свързаност“ 2021-2027, който беше представен и пред Европейската комисия. Едновременно с подготовката на програмата се извършваше и подготовка на Националния план за развитие и устойчивост на Р. България за преодоляване на последствията от кризата с Ковид-19, като дейностите и проектите в двата документа бяха синхронизирани. В резултат на коментари и препоръки на ЕК, проектът за разширение на линия 3 на метрото в София беше прехвърлен в Националния план за развитие и устойчивост. Това доведе до промяна в структурата, предимно на приоритетна ос 3 и 4 на програмата. Същевременно възникнаха и други промени и мерки, състоящи се във включването на мерки за изграждането на инфраструктура за алтернативни горива, рехабилитация на втори и трети клас пътища, мерки за пътна безопасност, възможност за използване на финансови инструменти и други.

Г-жа Василева пристъпи към презентация на проекта на програма „Транспортна свързаност“ 2021-2027. Тя представи целите на политиката, специфичните цели и приоритетите за програмен период 2021-2027 в сектор транспорт. Обясни какви са критериите за избор на стратегически проекти (проекти, които имат ключов принос за постигането на целите на дадена програма и които следва да бъдат обект на специални мерки за мониторинг и комуникация). Представи какви проекти се предвижда да бъдат финансирани по петте приоритета на програмата, както и кои са потенциалните бенефициенти за програмен период 2021-2027.

Г-жа Нина Стоянова, ръководител на екипа на консултанта за изготвяне на доклада за екологична оценка на програмата представи обхвата на екологичната оценка (ЕО), целите на ПТС и връзка с други планове и програми. До момента са разработени два варианта на ПТС, които са разгледани и оценени равностойно в Доклада за ЕО. В доклада е направен анализ на текущото състояние на околната среда, в т.ч. при отчитане на състоянието на транспортната инфраструктура, по отношение на изменението на климата, качеството на атмосферния въздух, повърхностните води,

подземните води, геологията и земните недра, почвите и земеползването, растителността и животинския свят, защитените зони, защитени територии, ландшафта, материалните активи, археологически обекти, нивата на шума, отпадъците, риска от големи аварии и човешкото здраве. Подробно е разгледана „нулевата алтернатива“ или отказът от прилагането на ПТС.

Въз основа на характеристиката на аспектите на околната среда към момента, определените в ПТС 2021-2027 г. допустими дейности и идентифицирани проекти, в Доклада за ЕО са описани територии, които ще бъдат засегнати от програмата и вероятните въздействия. Анализирани са екологичните проблеми на територията на страната, свързани с настоящото състояние на развитие на транспортната инфраструктура, както и възможността при реализиране на ПТС да се задълбочат съществуващи или да настъпят нови екологични проблеми. Разгледани са предвижданията на ПТС спрямо целите по опазване на околната среда, включени в различни стратегии, планове и програми.

Г-жа Стоянова представи изчерпателно изводите от оценката на вероятните значителни въздействия върху околната среда и човешкото здраве на стратегическо ниво (приоритет, специфични цели и допустими дейности) и на ниво „идентифицирани проекти“, като и на двете нива е извършено равностойно оценяване на въздействието на двата варианта на проекта на ПТС 2021-2027 г.

В Доклада за ЕО са включени в два раздела:

- Мерки, предвидени за предотвратяване, намаляване и възможно най-пълно компенсиране на неблагоприятните последици от осъществяването на ПТС 2021-2027 г. върху околната среда и човешкото здраве – на база оценката са препоръчани както мерки за отразяване в окончателния вариант на ПТС, така и мерки, които да се изпълняват при прилагането на програмата.
- Мерки във връзка с наблюдението по време на прилагането на ПТС 2021-2027 г. - въз основа на предложените мерки следва да се извършва наблюдението и контролът на въздействието върху околната среда и човешкото здраве, в резултат на прилагането на програмата. Мерките съдържат измерими индикатори, по чиято стойност ще се определя наличието или липсата на значително въздействие върху околната среда и човешкото здраве при прилагането на програмата.

От анализите и оценките на въздействието на двата варианта за реализиране на ПТС 2021-2027 г. и въздействието на „нулевата алтернатива“ се налага изводът, че предпочитаната алтернатива от гледна точка на опазването на околната среда и човешкото здраве е реализирането на ПТС 2021-2027 г. по Втори вариант, при който се очаква по-благоприятно въздействие върху околната среда и човешкото здраве (благодарение на изрично включената специфична цел: Насърчаване на енергийна ефективност и намаляване на емисиите на парникови газове и свързаните с нея допустими дейности), при задължително изпълнение и спазване на препоръчаните в доклада мерки.

Г-жа Василева даде думата на участниците в общественото обсъждане за въпроси по програмата и доклада за ЕО, като подчерта че на всички въпроси ще бъде отговорено и писмено.

Въпрос от г-жа Светла Иванова: Има ли въздействие върху приоритетите на Морската стратегия и с коя ос/ мерки?

Г-жа Н. Стоянова поясни, че няма свързваща мярка между новата ПТС и Морската стратегия. Добави, че самата стратегия е разгледана в т.5 от Доклада и новата програма е съобразена с нея, засегнатите мерки е необходимо да се съобразят в проектите, залегнали в ПТС, най-вече по

